

טור' פישר יוסף יום-טוב
280292

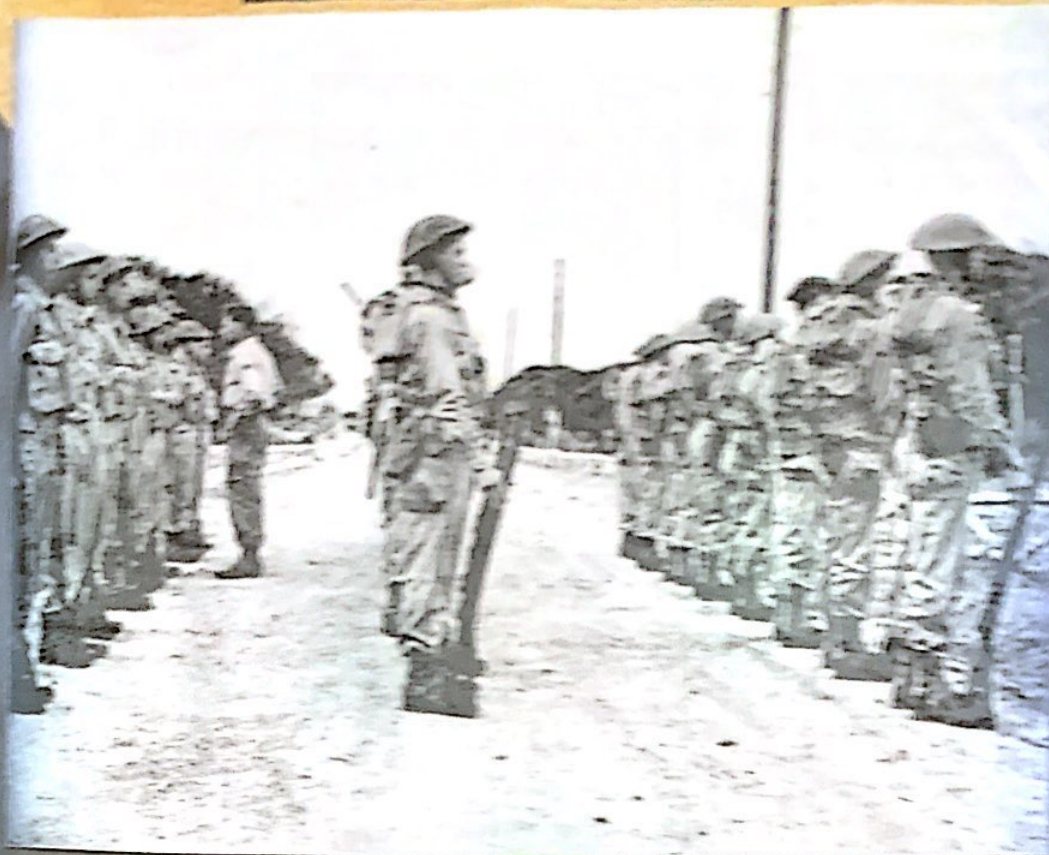
בן חיה ומשה-חיים
נולד ב- ו' סיון תרצ"ו 27.5.1936
התגייס לצה"ל ביולי 1953
שרת בגדוד "ברק" (12)
נפל ב- י' אדר תשט"ו 4.3.1955
בעת מילוי תפקידו.

בן משה חיים וחייה-רייזה. נולד ביום ו' בסיון תרצ"ו (27.5.1936) בבורשה אשר ברומניה. בן למשפחה ציונית חרדית ותיקה. עלה לארץ עם משפחתו בשנה שלאחרי. כאשר הגיע לגיל בית הספר היסודי למד ב"בר אילן" סיים את לימודיו בו. לאחר מכן המשיך מתוך שקידה בבית הספר התיכון "ביליון" ובגיל י"ז סיים את לימודיו התיכוניים. היה נעים הליכות ואציל רוח, בעל מחשבה מעמיקה ועצמאית וגילה נטיה לספרות עברית. הצטיין במיוחד במשחק השחמט ובאחד ממכתביו אל אחיו הצעיר ביקש ממנו לשמור בשבילו את כל החדשות מעולם השחמט המתפרסמות בעתונו. יוסף ביקש להתגייס לצה"ל לפני שהגיע לגיל גיוסו, כי אמר: "חברי גויסו ואיך יתכן שאני אשאר בבית?" הוריו ניסו להניא אותו מצעד זה. בטענם כי הוא צעיר מדי וכי מוטב שינוח מעט אחרי שסיים את לימודיו אך ללא הועיל. לבסוף הסכימו ההורים, חתמו על טופס הגיוס ויוסף מצא את עצמו במערכות צה"ל ביולי 1953. במשך ימי שירותו חלם על המשכת לימודיו לאחר השחרור באמרו להשתלם במדעי הרוח באוניברסיטה העברית: "בגמנסיה למדתי ספרות עברית על קצה המזלג", היה נוהג לומר, "ויש להעמיק יותר בלימוד". עוד כתלמיד היה נחבא אל הכלים ולא רצה להתבלט בפני חבריו ואף הסתתר בעיני מוריו. אולם הכשרון אשר בו משך אותו לכתיבה וכך הגיע לפרסום שירים קלים ורשימות הומוריסטיות בכמה מקומות; בשל כשרון הכתיבה נודע שמו גם בין חבריו בצבא; הוא היה מתרשם מכל דבר ומעלה את התרשמויותיו בסגנון קל ובהומור. בזמן שירותו עבר קורס של מפקדי כיתות וביום בו סיים את הקורס, הוא די באייר תשט"ו, רשם ביומנו: "סוף ההשתלמות". אמנם רבות שאיפות ותכניות בלב איש, אבל הגורל חורש את מזימותיו הוא וכעבור ששה ימים, ביום י' באדר תשט"ו (4.3.1955), בא הסוף להשתלמות וגם הקץ לחייו: יוסף נפל בשעת מילוי תפקידו והובא למנוחת עולמים בבית הקברות הצבאי בקרית שאול. ביום השנה לנפלו הופיע "עלון הבוגרים" מטעם בית הספר התיכון של "המזרחי" - "ביליון"; חוברת זו מוקדת כולה לזכרו של יוסף. באותה שנה הקימו הוריו וידידיו באזור מגוריו (בצפון תל-אביב) אגודה ואולם לתרבות - לזכרו.

במסדרים

באימונים

שנה תמימה עברה מאז יום מר ונמחר, מאז — הביאו את בשורת איוב שבננו מחמדנו יוסף, נפל בתאונת דרכים קטלנית בדרך טבריה־ראש פנה בדרכו הביתה. קשה להתרגל למחשבת, — יוסקה איננו עוד, איך נאמר שיוסף איננו. הלב ממאן להאמין לוודאות המזעזעת הזאת, כמה גורא ואיום רעיון זה...

יוסקה יפה העינים וטוב רואי, וקווצותיו תלתלים, עוב פתאום אוחנו, את ההורים שכה אהבם, את אחותו שכה חיבב אותה, את אחיו הצעיר — הקטנציג, כמו שקרא לו תמיד — בלשון חיבה, שנפשו היתה קשורה בנפשנו, ואת הבית — הבית שכה תאב לראותו, כמעט בכל מכתב היה מדגיש „אין אתם יכולים לתאר לעצמכם איך אני מתגעגע הביתה — הביתה“, וכעת אומרים לכתוב זכרונות — לזכרו, קוים לדמותו הרי אפשר לצאת מן הדעת — לקום ולצעוק יוסף חי וקים. נפרדת מאתנו: מאמך שכה אהבה אותך, כל כך בהבטיחה שתשוב הביתה אולי עוד עד שבת הקרובה. בחיך הלבבי שלך והנה חלפה עברה שנה תמימה מאז. שנה? האמנם חלפה כבר שנה? הלא רק תמול היה הדבר! והכאב יוקב וחד כמו אז. הרגשת יאוש־אין־אונים לא פגה כלל והיא עמוקה כמו באותו היום עצמו. ועז הרצון לעצום את העינים ולאמור: „אך חלום בלהות, הנה אתעורר ונוכחתי כי בעותי דמיון הם אלו...“ הרצון הזה מפעם כמו באותו הלילה הראשון שלאחר האסון והנורא, כי לגבי דידנו עמד הזמן מלכת, אבל הנה מסתכלים בלוח הזמנים ורואים שאמת הדבר, נכון הוא, שנה עברה כבר האומם רק שנה ולנו נראה שדורות חלפו, עברו מאז... כי הלילות ללא שינה נוספו על ימינו, וימינו מתמשכים והולכים ארוכים ארוכים...

דמותך הטהורה והזכה עומדת נגד עיני, זוכרני את העבר הלא רחוק, רק היית בן שנה, בן שלוש, בפנה זו שיחקת, על אבן זו נפלת, מכאן יצאת לביה"ס וילקוּטך על שכמך, וכך — כך בדיוק נראית, כשראינוך לאחרונה ילד גדול במדי הצבא... לא נשכח אף פעם את פשטות הליכותיך, ללא גנדרנות וללא התבלטות — „נחבא אל הכלים“.

באים אורחים ויוסי — לשם נימוסין — יברך אותם ושואל בשלומם במלים ספורים — לצאת ידי חובה, ומסתלק לפנתו לכתוב — לקרא — או לשחק שח־מט האהוב כ"כ עליו או סתם להרהר... כל מיני דברים העומדים ברומו של עולם תמיד עליו ובת צחוק לא סך מעל פניו המזהירים כוהר הרקיע, תמיד שאף להרחיב אופקיו, להשתלם ולהוסיף דעת. זוכרני את אמרתו ההריפה והנאה: „אדם — הסתכל בשלושה „מה“! מה יכולתי להיות, מה נהייתי, מה יכול אני עוד להיות...“ רבות היו אימרותיו, קולעות ויפות. אבל הפצע טרי הוא, הכתיבה כואבת מאד, — ומר מאוד להורים שכולים לתאר דמות בנם הצעיר וגדול הרוח שכבר איננו.

מספרים על הט"ז (ר' דוד סגל בעל "טורי זהב" כשנפטרה אשתו בת הב"ח ר' יואל סירקיס בעל "בית חדש") נשא עליה בעל הט"ז הספד גדול, וכיד גאוניותו הטובה עליו שילב בהספד דברי הלכה ואגדה וחדש כמה חדשים נפלאים. השתוקק הט"ז שבל ינתק קשר החיתון בינו ובין הב"ח. פנה אל חתנו שיתן לו את בתו השניה, אחות אשתו הראשונה לאשה. סירב הב"ח — ואמר בעל שיכול לחבר הספד כה נפלא עמוק ומחושב על אשתו אין אני יכול לתת לו את בתי לאשה... להספיד את יוסף זה מדהים, זה מבלבל אותי. ומאבד עשתונותי — נגדע אילן רענן מלבלב. אילן שחז"ל אומרים שחורות לוקים על קוצצי אילנות טובים, בשעה שכורתין אילן שעושה פרות קולו הולך מסוף העולם ועד סופו. נפלת בני. אתה רק בן שמונה-עשר אביבים, כולך תוסס ואומר חיים, מה נפלא היה האורח בו דרכו פעמיק בחיים. ברוך כשרונות צדקת בטוחות הן בתחומי הלמוד יכולת להתעלות הודות לתפיסתך המהירה והקלה. תפסת ענינים בהיקף רחב בזכרון המפליא שלך. וכן בכתיבת שירים, ספורים וחרוזים הערוכים בכשרון ובחריפות. כליל השלמות. עדין הנפש, יפה הרוח, טוב לב להפליא, קסם החן על פניו, כל אלה התמזגו ביחד ויהיו לנפש נאה בגוף יפה.

סגולותיו איפשרו לו לסיים את הגימנסיה בגיל שבעה-עשרה. מיהר להתבגר בגופו ברוחו ובמעשיו. אלה שראוהו לא יכלו להעלות על דעתם כי בחור חסון זה הוציא רק את שנתו השמונה-עשרה. מיהר להתגייס לצה"ל מבלי לחכות עוד שנה. התחננו לפניו, יוסי תנוח שנה הלא אתה רק בגיל 17, עמלת קשה וסיימת את הגמנסיה, מדוע, למה אתה כה ממהר? תשובתו היתה: הורים יקרים אני ממהר... כאילו חשש שמהוא יקרה לו, שמלאך המות אורב לו.

ממהר לגמור את הצבא ולהתחיל מחדש ללמוד בטכניון או באוניברסיטה. מה אתה חושב להיות? יוסקה הסמיק כי צנוע וענותן היה, בקושי ענה, "יש לי תכניות משלי"... לא גילה אלה תכניות, לא לחצנו עליו, ידענו שיש על מי לסמוך. הוא יודע מה לפניו ובוטח בעצמו וברצון הברזל שלו. כששאלו מה שלומך יוסקה, ענה בחיוך, טוב. בסדר גמור, אבל הגורל המר השב אחרת, אמנם בידי אדם לבחור את דרך חייו, צורת המות אין בוחרים, בודאי שלא פילל ולא חשב שכה מהר יגמור, יסתלק מהחיים שאהב, כ"כ אהב את החיים. כרעת נפלת מחמד נפשי, מה אכזר העולם הקוטל אביבים, כל ימך יצאו לך בהעמדת הכנור — לומר לא התחלת...

הנה אני רואה אותך עומד לפני עם העינים היוקדות, והיפות עם בת הצחוק הילדותית, המביעה טוב לב ותמימות של ילד. אבל כל זה נדם לנצח. החיים הם אכזריים ואנחנו ממשיכים להיות בלעדיה, שנה בלי יוסף וחיים בכל זאת, המוח אינו משיג את זה, קרבן גדול וקדוש הבאנו על מזבח המולדת, "עקדת יוסף ז"ל ברחמים תזכור". תמיד נדמה לנו כי עדיין הנך נמצא אי-שם ועליך עוד לבוא לחופשה, אך כשאני עומד ליד הקבר הכל נגזר, מכאן אין מפלט להרהורים אותה שעה הכול ברור לפני:

נוחה בשלום על משכבך, יוסף היקר שלי, וינעמו לך רגבי האדמה שלמענם נפלת וחהי נשמתך הטהורה והקדושה צרורה בצרור החיים עם כל אלו שמסרו את נפשם על מזבח העם וקדושת המולדת. אבי יוסף ז"ל

וגדל מאד — מאד הכאב
היה איש — וראו איננו עוד
ושירת חייו באמצע נפסקה
עוד שיר מזמור אחד היה לו
והנה אבד המזמור לעד
אבד לעד!

ח. נ. ביאליק

חברו לספסל הלמודים כותב —

קוים לדמותו של יוסף פישר ז"ל

(ליום השנה למותו)

ד' אדר תשס"ו יוסף כותב ביומן חייו את המלים האחרונות שלו: — „סוף ההשתלמות“, שוב מסיים פרק חשוב בחייו הוא חזר מהשתלמות מפקדי כתות. ששה ימים אחרי זה קפד חוט חייו — שירת חייו נפסקה באופן טראגי. שעה שגברו בו הגעגועים לראות את הוריו, שכה אהבם, לראות שוב את אחיו הצעיר — נקטל בעודנו מתגעגע, נקטל עם תכניות ושאיפות רבות בלבנו. „סוף ההשתלמות“ כאילו יד אחרת שחשה בקצו הקרוב רשמה זאת, הוא ודאי שלא הסכים עם מלים אלו כי הוא חלם על גדולות עדיין כי הוא עמד רק בראשית חייו...

באחת השיחות האחרונות שהיו לי עמו העלינו זכרונות מספסל הלמודים בגמנסיה „בילו“ אינני יודע מי גרם לכך שנתחיל לסכם את שנות חיינו בגמנסיה, אולם ידעתי יפה שמשוחח אני עם יוסף אותו עלם האוהב לסכם את העבר על מנת להקים עליו את בנין העתיד.

הוא היה רגיל לדבר על עתות זמן רחוקות מאתנו... „יש לי שאיפה — אמר — להשתלם במדעי הרוח באוניברסיטה העברית, בגמנסיה למדתי ספרות עברית על קצה המזלג, יש להעמיק יותר בלמוד“. אותה שעה לא הססתי כבר שיוסף יגשים את שאיפותיו. הכרתי אותו כבעל רצון חזק, פעמים מתיחס באדישות לדבר מסוים, אך שעה שנתמלא ברצון ללמוד את הדבר, הרי שלא יעמוד לפניו שום מעצור. היתה תקופה שישבנו יחד ללמוד גמרא. התכוונו לקראת בחינה די מכרעת בשבילנו. זכורני כיצד התיחס בראשונה באי־חשק לחזרות. אולם זה נמשך זמן קצר בלבד, לפתע נדלקה בו אש התלהבות והוא הפך להיות בחור ישיבה מפולפל בדרך למודו — נכנס לפני ולפנים לעולמו של התלמוד, ובבוא היום הצליח לעמוד בבחינה. לא פלא הדבר שמשחק השחמט היה האהוב עליו ביותר. חביב היה עליו משום שהיה משחק המחשבה. משחק הדורש הרבה כבוד ראש. הוא אף ארגן חוג פעיל לשחמט בבית הספר. מאידך, לא התיחס באדישות לספורט הגוף, והיה ספורטאי פעיל. במכתביו אל אחיו הצעיר הוא מבקש ממנו לשמור בשבילו את כל החדשות האחרונות מעולם השחמט המתפרסמות בעתונות ובאיזה עדינות לשונית הוא פונה אליו „זו לא פקודה זוהי בקשה בלבד“.

מאחרתו הוא מבקש לשלוח לו חמר ספרותי — עתונים — שבועונים וכו', הוא לא השלים עם מותו הקרוב. הוא רצה להמשיך במאבק חייו הוא בקש ליהנות מהחיים.

במכתבו האחרון להוריו כותב הוא „אני מקוה להיות בשבת הקרובה בבית אנחנו קוראים פה בעתונים על התכונה הגדולה לקראת „העדלידע“... „אני מוכרח להיות בפורים בבית“, הוא מקוה להיות בבית. הוא רואה בזה הכרח, אך אותה יד גורל שרשמה בימנו „סוף ההשתלמות“ רוצה אחרת היא מכוונת את העיניים לפי רצונה בלבד.

שלש תכונות נפש יפות היו בו: ביוסף ז"ל, ושלשתן עשוהו אהוב על כל חבריו: ענותנות — כנות — כשרון. וכל תכונה נתגלתה בו בכל הדרה — עניו היה מאוד. תמיד בקש להסתתר מעיני חבריו ומעיני מוריו. אך תכונתו האחרת הכשרון, גלתה אותו והוציאה אותו מאותה זוית בה אהב להסתתר, היא שפתחה לפניו את שערי העתונים והשבועונים והיה לשותף באכסניות ספרותיות. הוא נחון בכשרון לכתוב שירים קלילים מהווי הכתה או רשימות הומוריסטיות על המורים — כשרון זה היה ידוע גם לחבריו בצבא אשר רתמו אותו למלאכת הכתיבה.

הוא לא אהב להתבלט בכתה צנוע היה ומסתתר מאחורי שולחן הכתיבה שלו ורק הכתיבה הנאה שנכתבה ללא מעצור היא שגילתה אותו ומה מוזר? רק לפני ימים מספר היה נחבא אל הכלים והנה עכשיו הפך לשם דבר, הוא בעל כרחו בלי שהתלהב לכך הוא מתפרסם בשביל רשימותיו ב"תפריט" — "דבר לילדים", "במחנה עלומים", ידיעות אחרונות, "לכד" וכו' בהגיעו לצבא ממשיך הוא בפרסומיו "עלון המ"כ" הופך לו לבית קבול לרשימותיו על חיי-הצבא. אך גם בזה בקש להסתתר, והוא מפרסם את רשימותיו תחת השם ברק. כן היה מאוד עם עצמו ועם אחרים. בחברת אחד המורים לא חשש לומר שלפעמים מוצא הוא ענין בשחמט יותר מאשר בשעורו ורק מי שהכיר תכונותיו אלו של יוסף ז"ל הכיר באבידה הגדולה שבאה לנו עם מותו.

"צנוע היה — שקט — כן ודובר לענין, מעלות שלא תמיד מתמוגגות באדם אחד"; מספיד אותו חצירו "בעלון המ"כ" והמערכת גם היא מרגישה בחסרונו; מערכת העלון אבדה אחד מפעיליה. יוסף אהב את המלה הכתובה והיה מיטיב להביע עצמו בדרך זו. זכרו של יוסף לעד יגון בלבות חבריו ומוריו. תהי נשמתו צרורה בצרור החיים.

ידידו וחברו

אסתר פלנר

[1960—1941]

בַּעֲצָב וּבְכָאֵב

מדוע השיר מתוך עֲצָב נִלְדָּה.
בְּכָאֵב הַשּׁוֹרוֹת תִּכְתְּבֶנָּה?
מדוע זה עָרַב לִפְתֹּעַ יָרֵד.
מִחֲשָׁבוֹת-אֶפֶל בְּלִבִּי תִתְרוֹצֵצֶנָּה?
מדוע הַפֶּעַר תָּמִיד יִהְיֶה.
יִסְעִירוּ גִלְיוֹ הָעוֹלָם?
לִבִּי אֵךְ רְעוֹת וְשִׁחּוּרוֹת יִהְיֶה
וְדַמְקוֹ לְעוֹלָם לֹא יִתֵּם?

כָּל כְּתָם-אוֹפִיר וְכָל פֶּזֶז-תְּרַשֵּׁשׁ
יֵגֶשׁ לִפְנֵי אֵת הַלֵּב.
אֵךְ הוּא לֹא יִגֵּל וְהוּא לֹא יֵשֵׁשׁ -
כִּי כָּלֹּו הוּא דוֹאֵב ...

יָדָאֵב - יִדְאָה אֶל מֶרְחָב הָעוֹלָם
וְיִחְדָּר אֶל עֲמָקוֹ;
יָבֹא אֶל עֲמָקוֹ שֶׁל כָּל נַעֲלָם.
כָּל דְּבָר שֶׁאֵין לְהַשִּׁיגוֹ.

1.11.1958

לא נשכח

I

לא נוכל גם לשכוח וזכור סוד
על נפלו שולחנות, קרבנות לאסת
על כסא החרום - התעופף - השתבר
וחלון התבפץ - סיצר לזהס.

A

לא נשכח חברים, הימים שאינם
את ארבע השנים על הוצי משה
על יסבו תלמידים וסורים סמולס
נצב העתיד הזוהר על הסף.

II

לא נשכח רק, ~~המבנה~~ הכל
נזכיר איך סרפנו ברוב סקסים
את יומן הכתה ספסק סחדול
עם עלות הסלהבת בלב תלמידים.

B

לא נשכח העתים על שמחה וששון
על מבחן שהצליח, מורה ש"סודר"
על אסרה מבדחת חדת הלשון,
או תלמיד מאחר ספסק גמורס.

III

נזכיר איך בלכדנו בכף סחנך
באכלנו ברעב בשעת למידה
איך לפתע עורר קול מורה בגחך
תלמיד מצטיין משנה ערבה.

B

לא נשכח גם שעות כה קשות של יגון,
זה העצב המר על "ארבע" בנחינה,
על מורה "מתאכזר" על ססק דין לא נכוז,
על עלבון הפגיעה מחבר לכתבס.

IV

איך הצפנו לתוך מחברתו כל שכנו
בשעת בחינה של חיים או הרשל
וצף לו לפתע פתאום אז מורנו
והסוף והעונש יסמנו "האל".

B

לא נשכח את אותם הדקות המתוחות,
שלפני המבחן הקשה, המפחיד,
ואותה התפרקות עצומת הרגשות,
התפרקות משותפת ורגש אחיד.

IA

נזכור כמובן הלמוד שספגנו
(או אולי משהוספגנו ולא התקלס?)
הלמוד שנקנה ההלמוד שהשגנו
הלמוד שיראה את פרונו בנוא עת.

II

לא נשכח הסעור לאסון גופני
על כשלו הגופות מטפטוף על כן רב,
נחונים למרות של מורה קפדני,
קפדני בשעור וחבר לאחריו.

IB

כן נזכור הכרח יש לזכור
איך תלמיד לא מוכר נהפך אם לאח
איך לסדנו וחיינו יצרנו יצור,
ורק זאת חברים - לא נשכח.

B

לא נשכח סכסוכים יישובם וחיוך,
על הרוב המגוחך ומהירות הפיוס,
על תלמיד מחוצץ וחסר החנוך
ועל סוד כה חשוב וכה לא כמורס.

עוד סוף דבר

כותבים לזכרו

כבביות, ובביה"ט. כן נצבא בולט בצניעותו, ברוחו
ובפעולתו. חברו לנשק כותב: .

לזכר יוסף פִּישֶׁר

(שחור - עלון המ"כ של חטיבת "גולני")

טרם הגליד. חפצע בהלקח מאתנו אורי אילן חייד וכבר
נתבשרנו על הסתלקותו של רב-טוראי יוסף פִּישֶׁר ז"ל.
זכורני יפה אותו יום: לפני יציאת האנשים לחופשת שבת.
התאספנו מספר אנשים והעלנו זכרונות מתקופת הטירונות -
ויוסף ביננו.

ראוי הוא לציון מיוחד, כי מחלקת הטירונים שלנו ב"ברק".
היתה מיוחדת במינה. "גימנוזיסטים" היינו כולם. מאוחדים ברוח
איתנה. תוך זמן קצר של הסתגלות, התאחדנו, תוך התגברות על
מכשולים קטנים ותפלים. ואם כי עתה מפורדים אנו בכל יחידות
החטיבה, הרי היתה התחלה זו כנר לרגלינו בכל אשר הלכנו. בכל
הדרך הארוכה הזאת בלטו לעינינו מספר אנשים, שידעו כיצד לעזור,
לעודד ולרכוש אמון כן. אחד מיחידים סגולה אלה, היה יוסי פִּישֶׁר,
תכול העיניים. צנוע היה, שקט, כן ודובר לענין - מעלות שלא תמיד
הן מתמוגגות באדם אחד. זכורני פעולותיו התרבותיות - עצם היותו
הרוח החיה בכל ערב הווי או מסיבה - אין מקום למלות נחמה
במעמד זה. רק דוגמא נקח ממנו, דוגמת חייל נאמן...
רב"ט 280247 מיכלין אמנון - "ברק"

כשעמדנו לפני קברו הפתוח, במשמר הכבוד, בין מטח יריות אחד למשנהו כאשר
קשה היה עוד להאמין ולהבין את העובדה, לחש הלב:
'לא נשכח יוסי, לא נשכח.'

מנחם מנדלסון
(חבר ליחידה)

הוא היה אחד מאתנו, בחור שקשה להאמין כי איננו עוד.
היה בו משהו מיוחד, דבר שקשה לתארו על גבי הנייר אלא רק להרגישו בנפשך
פנימה.

בשעות הפנאי היית מוצא אותו בחדר החרבות קורא מעיין בספרים או משחק
במשחק האהוב עליו-משחק השחמט.
כשרונו הספרותי הנדיר החייה את רוח הפלוגה ובכל המסיבות והערבים
הפלוגתיים בסדרות ובמסעות היה מחבר שירים ופזמונים שאנו הערצונם.

כמפקד הצטיין בשליטה באנשיו. פקודיו אהבוהו ועשו ככל יכולתם למלא אחר
הוראותיו. הוא היה לא רק מפקד כי אם מחנך, וחייליו הפכו למצטיינים בפלוגה.

17.5.55

שיש אברהם
(חבר ליחידה)

שנה בלי יוסף

קשה להתרגל למחשבה הנוראה כי יוסקה יפה העינים אשר בת-צחוק ילדותית נסוכה תמיד על פניו וכביעה טוב לב ותמימות נעורים, - איבנו .

נפלת, ואחה בק בן שמונה-עשר אביביט. - ברוך כשרונות, תפיסה מהירה וטקיפה, ובעל זכרון מפליא. ענו היית גדרכיך ולא אהבת להתבלט. קסמה לך הפעולה טאחורי הקלעים, אך בסרונות הזמן נעשית לשם דבר בעל-כרחך. רשימותיך המוצלחות : - ב-"מחנה עלומים", "תפריט", דבר לילדים", ידיעות אחרונות וכו' - הוציאות מהמחבוא.

גם כשהתגיסת לצבא בגיל שבע-עשרה טנה, לאחר שהצלחת לסיים את הגטנסייה, המשכת לפרסם ספורים ושירים נפלאים ב-"עלון ה-מכ".

ביום המר והנמחר, שעה קצקה לפני נפילתך, אתה כותב ערך שורות מספר המופיעות ב-"עלון ה-מכ" טחודש ניסן תשט"ו מס' 8, תחת הכותרת "דחילק כתוב משהו". אף שם בקשת להסתתר תחת השם "ברק".

מערכת העלון מספידה אותך בטילים אלה : -

"מערכת העלון אבדה אחד מפעיליה. יוסף פישר היה בשבילנו כתב קבוע, לא יצא גליון מבלי ששמו יתנוסס מעל אות הכתבות".

זכורתני פגישתנו הראשונה בבית"ס ל-מכ" בעת השתלמות טפקדים. הוא ביקש לפרסם כמה דברים אשר לדעתי היה להם ערך חינוכי. משאלתו נתמלאה. היה בו דבר משכנע. יוסף אהב את הטילה הכתובה והיה טיטיב לזהות עצמו ולהביע רגשותיו בדרך זו. השתתפותו הפעילה בעלון מעידה על הזדהותו עם חיי היחידה. בטוי נוסף לכך נותן שירו הבא, מתקופת שרותו כטירון אשר חיברו לרגל סיומה : -

השלושה מן הכתה

(לזכרם של דולי בכר ואורי אילון ז"ל)

הכתה נתקלה, חיש תפסה מחסה
והציבה כלי נשק אל מול הטרחב .
ובכל רעש קרב אז החל מתנושא
-קרב של אסון בכופריו. (קורס סס-כף).

הכתה נתקלה חיש תפסה עטדות
והציבה כלי נשק אל מול האויב.
ובקרב טמשי, ואכזר בין חולות
-גופות זוג רעים שט נשאר דום שוכב.

הכתה נתקלה חיש תפסה המבטח
והציבה קנים בי הררי הצפון.
ובתוך המולת הירי, המסמח,
אס כרע לו לוחם עז-לבב - בגאון.

הראשון שחלף היה דולג, אחריו אורז, ועתה עזב אותנו
יוסי מוסר קשה לו לזום ל השל יום עם אברן חברים
שחיו עמו, שראו אותם נאמנים בשוכם ימים מסונים
מדרך, או צוחקים עמו מבריתם מוצלחת-בערב מחלחלי.
כ' שתוך כדי חיים אלה, מתגבשת וחולפת יד ידית עמוסה,
סובבת סתור סתירה משותפת בכל מיני תנאים, ולפתע,
אתה עומד בסני עובדת ונאלץ לחסד, חסות חולך ממך,
ולא יסוב יותר. לא עוד נצחק עמו יהי על ימי סירוגות
על מקרים לא יוצאים, או על דבריהם בכלל. אכן קשה א
לחבין זאת, אך הוא לא יהיה עוד כ' ו'.

אני דובר את הימים הראשונים בגדוד, כטל הסטודנט
חרצות ששמענו על חייל קרבי עמדו עו בעינו כשלחץ גופני
ורוחני עמד מבחור, א ד מחלקת מלוחדת ובחוליק של
גיבוש מכית. באותה תקופה של הסבוב הראשון, טמט יוסי
כתניך חורן. הוא עמד לפני המחלקה כשתילנו וטט מאחורי
שכמו הגדול והרם מניו עמדתו יראניו או עיניו
החכולות והסובות וקולו חרף וראו לך מיר ו' ד' ו' ד' ו'
החומר לשניך. שחקן י יוסי, לא נסה כלל לרוב
החבריא, לזשתלט, כוחל כך, ואולי דוקא משום כך.
נמנה בדרך כלל על העומדים במסדר ונוסי בעהרי ת.

לאמיתו של דבר לא הטיב אי ליכידו עד חרבו למור מכן
כ אשר ע סקנו יותר בדרך ה יוסי זרחה את החרונו ככתיבה
בעלון דמ"כ, וזו, רק א ז, יכולת לראות מבין השיסין
אל פורוחיו, המאמרים או חסידות את האדם שכו את-
השקט וחסול מצא שחיה צאון בנכשו, מתוך יחית ת ס
אנשיו נוכחנו לדעת כי הם אהבונו מע ד, מכינן מחיילים
החיים עם מקדם זמן רב, מטיבים להכירו מא סר אחד
את השני.

ולבסוף אותו יום שעי, כאשר עמדנו כולנו לנסוג לחוספת
שבה, נתאספנו מספר מאותה מחלקה, אלה ששרדו, בינאחם
קצינים וסמלים והתבדחנו על הימים חסובים, על החברה
וגם על יוסי וחפונשים שלו - התבדחנו, אך איש לא ירע
בי דוחי הסעם האחרונה שנתבדה או נצחק יחד עם יוסי על
עצמו ועליו.

למעשה לא הכרתי את יוסי מקרוב, אולם ארע חמקרה
ונזדמן לי כתובס לראות את יוסי ודוקא בשעת קשה.
היה זה בסדרת הנוסס של הגדוד. באחד הימים שמעתי
יריח. תמסתי את חרטיל חחובסים שלי ויצאתי חחופה,
ראיתי את יוסי מתקרב, אלי כשהוא מחזיק את ידו.
מסתבר שבשחקו באקדה נשלט כדרך ונכנס לכך ידו. יוסי
היה שקס, הוא לא התרגש אלא נגס אלי וביס כי אטפל
בו. זו היחה לי חפגישת הראשונה בה עמדתי לראשונה
על אוסיו וקורא רוחו וזיך במקרה מראגי זה.

יוסף פישר ז"ל

שלוש שנים הלכו מאז נקמד מחיל חייו של בן־ספרת יוסף — רב שוראי יוסף פישר ז"ל.

עוד בקטנותו התבלס בפשטות היוצאים מגור הרבלי. הוא הופקד מפתח א' לכתה ב' הודות להצטיינותו בלימודים, וכך הפסיק עד שסיים את בית הספר התיכון. בילוי. כבר בבית הספר ירש להט באש האהבה לפתח תורה. שלא יכול להצטרף אליה משאת גילו הרך. יוסף ספר אמונים לאהבתו הראשונה וניהל תפילות להצלחת הנועת התרות בכ' חירות לכנסת. עובדים ושבים חייבו לפעמים למראת הנער הצעיר הפנהל תפילות בראשי חיצות. הם לא ידעו כי בקרבו שיבנה נפש גדולה.

גוסף סיים את הגימנסיה בגיל שלמסה

מהמקובל. הוא מבקש את רשות הוריו ומתגייס לצבא עוד כסרם הגיע לגיל הגיוס. ושם, בצבא, נתן יוסף בסוי לכשרונותיו. הוא סרסם מסר עטל בסרונה ושירה בבס' אינו צבא ישראל. כשנפלו שלשה מחבריו, ביניהם אורי אילן הייד בכלא סורי, ביטא יוסף את כאבו בכתיבת שיר שהכה היום. שיר אחר עז בסוי שיצא מתחת עפו של יוסף, הוא השיר הבא:

שיר הנגד

שאל שאלוני רבים בנים אדם,
מדוע זה כך לי אנהג?
למה לי אלה כדרכים שרוחם,
תתעב, תגנה אף תלעג?
שאל שאלוני, ידיר גם שונא,
מדוע זה כך לי אפעל?
למה לי אדרכה כהלם שונא
בתלם חדש לא אוכל?

שאל שאלוני בנר העפעף
שאל שאלו מחנימים
שאל שאלו מאחור אל הגב
שאל גם אל מול הפנים

רבות שאלוני, עיפתי שאת
עיפתי מואת הקושיה
כלכם תצדקו: כי אכן
זה בי חשא,
אבל בדרכי אצעה!

שלוש שנים אלו כיום המל הם בעיני כל מי שהכירו איפעם. יוסף חסר להם על כל צעד ושעל. הוא חסר לחבריו הנוכחים אותו מספסל הלימודים; הוא חסר לצבא ישראל כי תחיל מעולה נלקח ממנו; הוא חסר לאוניברסיטה העברית, אשר את ספסליה היה חובק היום אלמלא האסון הנורא. מעל לכל, הוא חסר לעמו ולחוריו, מהם נלקח אורח למופת וכן יסיר, אוהב ונאהב.

יוסף נפל קרבן בתאונת דרכים קטלנית ב' באדר, עת מיהר מיחידתו הצבאית, לאחר תפקיד של לילה שלם, לבלות את חג הסורים בביתו, עם חוריו ואחיו שבה ארב. הוא לא הספיק לבוא לביתו, כי לקחו האלקים בסדרתו.

ת.נ.צ.ב.ה

מקייר

פישר, יוסף יוסטוב

1

בן משה־חיים ורחל־ריוה. נולד ביום ר' בסיון תרצ"ו (27.5.1936) בבורסה אשר ברומניה. בן למשפחה ציונית חרדית ותיקה. עלה לארץ עם משפחתו בשנה שלאחריה. כאשר הגיע לגיל בית־הספר היסודי למד ב"בר־אילן" וסיים את לימודיו בו. לאחר־מכן המשיך מתוך שקידה בבית־הספר התיכון "בילוי" ובגיל י"ו סיים את לימודיו התיכוניים. היה נעים־הליכות ואציל־רוח, בעל מחשבה מעמיקה ועצמאית וגילה

נטיה לספרות עברית. הצטיין במיוחד במשחק־השחמט ובאחר מכתביו אל אחיו הצעיר ביקש ממנו לשמור בשבילו את כל החדשות מעולם השחמט המתפרסמות בעתונות. יוסף ביקש להתגייס לצה"ל לפני שהגיע

לגיל־גיוסו, כי אמר: "חברי גיוסו — ואיך יתכן שאני אשאר בבית־הוריו ניסו להניא אותו מצעד זה, בטענם כי הוא צעיר מדי וכי מוסב שינות מעט אחרי שסיים את לימודיו — אך ללא הועיל. לבסוף הסכימו ההורים, חתמו על טופס־הגיוס ויוסף מצא את עצמו במערכות־צה"ל ביולי 1953. במשך ימי־שירותו חלם על המשכת־לימודיו לאחר השחרור באמרו להשתלם במדעי־הרוח באוניברסיטה העברית: בגמנסיה למדתי ספרות עברית על קצה־המזלג, היה נוהג לומר, ויש להעמיק יותר בלימודי. עוד כתלמיד היה נחבא אל הכלים ולא רצה להתבלס בפני חבריו ואף הסתתר מעיני־מוריו. אולם הכשרון אשר בו משך אותו לכתיבה וכך הגיע לפסגות שירים קלים ורשימות הומוריסטיות ככמה מקומות, בשל כשרון־הכתיבה נודע שמו גם בין חבריו בצבא, הוא היה מתרשם מכל דבר ומעלה את התרשמויותיו בסגנון קל ובהומור. בזמני־שירותו עבר קורס של מסקריכיות וכיום בו סיים את הקורס, הוא ד' באייר תשס"ה, רשם ביומנו: "סוף ההשתלמות". אמנם רבות שאיפות ותכניות בלב־איש, אבל הנורל חורש את מוימות־הוא — וכעבור ששה ימים, ביום י' באדר תשס"ו (4.3.1955), בא הסוף להשתלמות וגם הקץ לחייו: יוסף נפל בשעת מילוי תפקידו והובא למנוחת־עולמים בבית־הקברות הצבאי בקרית־שאול. ביום־השנה לנסלו הופיע "עלון הבוגרים" מטעם בית־הספר התיכון של "המורח" — "בילוי", חוברת זו מוקדשת כולה לזכרו של יוסף. באותה שנה הקימו חוריו וידידיו באזור־מגוריו (בצמון תל־אביב) אנודה ואולם לתרבות — לזכרו.

מפרי עטו של יוסף

תסקידו של סתים

כל הענין החל קשה וקשה שבו לבד ועקב על תסקידו של המלך החורג
החלונת. אני מציע כי בתוכו של הסתים לדאוג לכל הענינים השונים של
המלוכה כמסד כריסמל, הוואל וכן, עליו לא לדאוג להשקפתה של המלוכה
ולבקר כל אדם בקרב הממלכה וקשה, ענין כי אקטן חשב הקדש לנדש את השכמה
המלוכה על בורק, אך אין זה תוכניתו להקדיש כל איש ואיש בנשן הרצון לו
יעקב, כקובו היה אותו יום בתסקיד סתים ואולי עליו לקטף רשום

שחים אתר חנות, כדי לדאוג לתסקיד מיוחד, כך שאין זה מן הקושי להבין את
סמקם של דעותיו בחכמה ולפעול בהתאם של דבר, נכונ - י ע ק ב
יוסקה - קומ"י - ד למי שיש דעה ששקמה את ענין, מה קרה די
שאלתי.

היום, בעצם עברתי מן המקרה זה בתוכניות וזו רציתי רק לומר שיש
לך לשון ענין שלשת דעות.

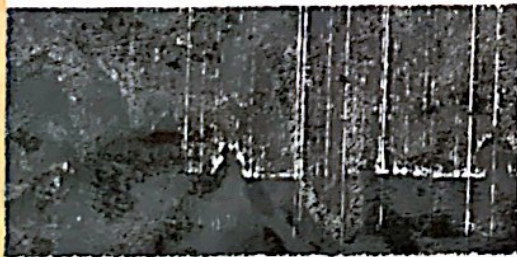
בסדר, בסדר - רמתי את התאבדתי על הצד השני
בנשות הליל בשנה הקדש העקב תדעני בקול חגיגי, כי נותר לי בידך
עוד שחים לשינה רק אן תמנתי את הענין, עד שעה אחת הרתתי חור והרצ
בדבר סעולת תגמול ראיה לשמה, אך לבסוף תמנתי רק את מוס אוהל המידים
עליה והחוקתיו במצב של, הכוץ.

ומן רב עבר כל שום תרחישות מיוחדת כשאני עושה את כל המאמצים
לכל אדם, וזו למתק שמתקן מבין לדלת המגורית את קילו של יעקב, יוסקוהו
התעורש - השעה שחים זו - נצמתי.

רבים מאותם הטוענים כי הם מכירים מיסב את אפי - היו מוכנים להשקע
כי בכך לא יסתים הענין, והקבץ למחרת של אותו יום, למנות ערכ, נישחתי
אל מכללת המסמך והדעות, בשבמחוז חכנית קרב מוכנה.

ברתי כדור מן המ' אתם תואילם ובעלי תסקיד המסרול של חשמירה
המשוונה, לקחתים אל המגן והראיתו, להם את מסתו של יעקב, כמין אני יסר
- אמרתי, בשעה עשר, עק-דיום תסקידם עליכם להצדיני, אתם צריכים לדעת
כי אני צוף מיוחד במינו, אני מחזקך קדוש דם, ומתרגז מצד, בשפצירה
איתי, יתכן הגורף - אל תבולו מכל ואת, מאל-תעזבו את מסתו כל עוד אינכם
בטוחים שאני מחלש, עלי לדאוג לתסקיד הקוב, ואם לא אתעורר חתל תאשמה
עליכם זו - הם הניעו בראשם כתקנה רבה, את אתם וקדורי אמרתי אני לאעז
המסרול של השמירה השניה באף חשלישית.

אני רוצה להגיד, אך עד היום הונכרים לזה, זה כליל מיוחד בשני
ומכמה בחונות אף עליו במקצת, אני עצמי כמובן ישנתי לי בנחיות די רבה
באחד התורים הרחוקים מן האזור המסוכן, כשקול בעש הדומים ומוזום העללים
המוססות באחד רחוקים מאד, ומגור, באותו, לזה התעוררתי רק-שם אתם
בלבד באחת השעות המאוחרות על הלילה, את קמעתו את חריקת דלת החזי
בהסתתה, ראיתי רק בתקופתה את חנין המצפון של יעקב, ומיד לאחר נח

מחולכים בשדות
חכמה בפור, למד
בביחיס, חנונית דמי
מנר.

שמעתי את קול חמיר הערל והקול היה זמק, משורר בתל סעל לילה, כשהוא
נשחר בקול, ערך וחכמו על פניו של העולם, וזה
יתכן מצד שהמים ותין קרית במקצת, כך ענינו את להם ועמו של יעקב
מאחר, שחור סמן את גבו והערתם במרצתה וזו תמנתי בקח וסתיהמה המרשה
ואתה גם הוכנה על תסקידו של הסתים, הקדש, נצמתי וזה יעקב את חריקת
לנמנמם ססר עניות בצענוג של וזם הבחורה, וזה בלגז, יוסר פישר.

אני במסייעת

שפע, חבר, אני במסייעת - תן עוד ביצה!

החיל שעמד בתור לחלוקת האוכל, נעץ מבטו במחלק הביצים, והמחין באורך רות, מחלק הביצים משך בכתישיו, וזרק לתוך הפגיונים המבריקים, ביצה נוספת, עגולה וקשה.

אינני יודע אם עובדה זו כשלעצמה הנה חיובית או שלילית, אך הכרח להסביר כאן מה גרם לאיש הפלוגה, המסייעת, לדלוש ביצה נוספת על חשבון השתייכותו לפלוגה האמורה, או מה שיותר מעניין - מהו הגורם שהביא לידי מלח דרישתו זו.

כדי להסביר זאת, יש להתחיל בעבר הלא רחוק, עת נמנה לחפיד ספקר הפלוגה, המסייעת, אדם חדש, בעל רעיונות ורשמים, והפך את הפלוגה ובעיקר את רוח הפלוגה על סיה.

עד לאותו רגע, שבו נכנס המ"ס החדש למשרדו והתחיל בעבודתו היה ידוע לכל, ש-המסייעת, הנה החור העמוק והעלוב ביותר, אם להתבטא כלשונם העדינה של החבריה, שלתוכו יכול חיל רובאי ליפול. חיל בפלוגה הזו היה משתול להוכיח בה שפחות את השתייכותו לפלוגה המסייעת.

לאחר מספר חודשים אירע מפנה מסתעף וחיללים בקשו העברה מפלוגות אחרות לפלוגה המסייעת, שם הפלוגה נשא כפי כל, איש המסייעת היה מסתכל על אחרים במעלה למטה, גאות היחידה סוסחה בפלוגה עד לשיא, ויחד עם זאת הרשם הדגש על היחס התבררי שבין האנשים ועל עבודות צוות מתואמות ומושלמות. בכל מקום בו נמצא, חיל מסייע - נשמעה שירה, הלצות וקול צחוק, הפלוגה הסכה למעין משמחה צבאית, עם הורים האחרים והרואנים לפשטחה כולה. דבר זה הקל בעיקר על מפקדי הכתות, שצד או נשאו מעמסה רבה על גבם, העונשים השנואים על תנותן כעל מקבלו, הלכו לעולמם תוך זמן קצר ביותר. הסוראי הפך לחברו של מפקדו והדבר לא פגע במלוי התפקיד של השניים. אדירבא: מסקד כתה שישב עם כתתו במשלת הרגיש את עצמן כאח מבוגר, בתוך המשפחה הגדולה שמסביבו, וכפי שכבר נאמר בתחילה, אינני בא כאן להצביע על החיוב או השלילי של מצב זה או של גישה זו לחיל, אף כי אני עצמי בתור מיכ בפלוגה הזו, ישנה לי דעה מאד מסוימת על ענין זה. אני רק מביא את העובדות כמו שהן, ותקוהי היא כי המסקנות הנכונות הנמצאות את דרכן למקום המתאים.

ר"מ יוסף פישר - רב"מ

יוסף פישר

[1955-1936]

מעשה באסיר

לזכר אורי אילן ז"ל שנפל בסוריה

נצב האסיר - ופניו הן חירות -

דומם אחורי הסורג.

חשוק הוא הכלא, סביבו רק קירות -

ולב צמא-חרות בו דופק.

אך פתע שמסו כל מוטות הברזל,

נפל הסורג בדממה.

נכנע הנזרל לרצון הסובל -

עונת-העבדות נסתלקה.

נפח חרש-אס האסיר העביר

מכלא חשוק אלי אור.

שלו היקום, אך סוער לב אסיר:

פניו נשואות אלי דרור.

אך מרה המציאות מתקנה וחוזן:

דבק הנזרל בטורפו.

צנחות, שעטות וקריאות של המון:

נמלט האסיר מכלאו!

בזרקות העינים, מתות הט:

היקנה חרותו או יכשל?

הצייד נמשך - אך לפתע כאב

פלח את טפו שנפל.

מבט אחרון - והקרב נסתיים.

אז הרבץ האסיר את הראש.

נבדה יד זזק על חלש בלי רחם.

זו דרך עולם ואנשי!

ת.נ.צ.ב.ה.
פישר יוסף יום טוב
1936-1955

אחרים שפרחים
הם סימן ליופי וחן
והדר
אלו הם אצלך
הם נראים לי תמיד
עצובים
ושקטים
ושוקטים...

